

บลอย ฆา เนอ วา : การศึกษาบุญกิริยาวัตถุ 3 ในเทศกาลเข้าพรรษาของ
ชาติพันธุ์ดาราร่าง บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

Bloi Ka Ner Va : A Study of 3 Punnakiriyawatthus In Lent
Festival of Dara-Ang Ethnic Group, Ban Huaicanu,
Monpin Sub-District, Fang District, Chiang Mai Province

พระณัฏฐ์ธวัชณ์ กุสโล (ละยอย)

อุเทน ลาพิงค์, พระมหาวิเศษ ปญญาวชิโร

Phra Natthawat Kusalo (Layoi)

Uten Laping, Phramaha VisetPanyavajiro

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Mahamakut Buddhist University Lanna campus

Corresponding Author, E-mail: panatyyy@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบุญกิริยาวัตถุในพุทธปรัชญาเถรวาท 2) เพื่อศึกษาเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ในเทศกาลเข้าพรรษาของชาติพันธุ์ดาราร่าง 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ของชาติพันธุ์ดาราร่าง บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเลือกโดยเฉพาะเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลเนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพการวิเคราะห์ข้อมูลจึงใช้การวิเคราะห์พรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุญกิริยาวัตถุ 3 ในพุทธปรัชญาเถรวาท คือการทำความดี โดยการให้ทาน รักษาศีล และการภาวนา

2) เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เป็นเทศกาลเข้าพรรษาของชาติพันธุ์ดาราร่าง โดยการนำเอาการเข้าพรรษาแบบพุทธเถรวาทผสมผสานเข้ากับความเชื่อ วัฒนธรรมแนวคิด วิถีชีวิตดั้งเดิมของชาติพันธุ์ ดาราร่าง

3) แนวทางการอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” จำเป็นต้องให้ชาวดารา

อาจ ตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาบุญกิริยาวัตถุ 3 ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา เมื่อเข้าใจอย่างถ่องแท้แล้วย่อมเกิดความรักและห่วงแหนซึ่งเทศกาลอันทรงคุณค่าและเป็นมรดกดั้งเดิมของชาติพันธุ์ดาราวงสืบไป

คำสำคัญ: บุญกิริยาวัตถุ; เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา”; ชาติพันธุ์ดาราวง

Abstract

The objectives of this thesis were as follows; 1) To study merit-making in Theravada Buddhist philosophy 2) To study the “Bloi Ka Ner Va” festival during the Buddhist Lent festival of Dara-Ang ethnic group. 3) To study the conservation approach of the “Bloi Ka Ner Va” festival of the Dara Ang ethnic group, Ban Huai Chanu, Mon Pin Sub-district, Fang District, Chiang Mai Province. Data were collected through in-depth interview from target group that was related to Dara-Ang Ethnic Group, Ban Huaicanu, Monpin Sub-District, Fang District, Chiang Mai Province. The collected data were connectedly analyzed in descriptive manner to find the relationship in various veritable aspects and they came out as descriptive presentation.

The results of research were found that: 1) The three Punnakiriyawatthus in Buddhist Philosophy is to do good deeds by giving alms, keeping the precepts, and praying.

2. The “Bloi ka ner Va” festival is the Buddhist Lent festival of the Dara-Ang ethnic group, By combining the Buddhist Lent with beliefs, culture, concepts, and the traditional way of life of the Dara-Ang ethnic group.

3. To preserve the three Punnakiriyawatthus in Buddhist Lent festival, then the Dara-Ang ethnic group will love and concern for this precious festival and the traditional heritage of the Dara Ang ethnic group.

Keywords : Punnakiriyawatthus: “Bloi Ka Ner Va” Festival: Dara-Ang Ethnic

บทนำ

เทศกาลเข้าพรรษาในสังคมไทยนั้น มีการยึดถือปฏิบัติสืบมาแต่สมัยโบราณ โดยมีความเชื่อตามหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ตรัสบัญญัติไว้ในพระสูตรตันตะปิฎก ซึ่งมีอรรถาจารย์ได้อธิบายว่า เมื่อถึงกาลวัสสาให้พระภิกษุทั้งหลาย พวารณอยู่จำพรรษา 3 เดือน ในที่อันสมควร เพื่อศึกษาพระธรรมคำสอนและปฏิบัติศาสนกิจของพระศาสนาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ก่อนที่จะจาริกไปเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาต่อไป ซึ่งคำว่า พรรษาเป็นคำมาจากสันสกฤตแปลว่า “ฤดูฝน” และคำว่า “เข้าพรรษา” ก็แปลความจากคำบาลีว่า วสสุปปนายิกา” ซึ่งแปลว่า “การเข้าไปอยู่ประจำที่ในฤดูฝน” หมายถึง การที่พระภิกษุ ในพระพุทธศาสนาอยู่ประจำที่ตลอดระยะเวลา 3 เดือน ในช่วงฤดูฝน โดยไปค้างคืนที่อื่นไม่ได้นั้น นับตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 (ถ้าเป็นปีอธิกมาส เป็นเดือน 8 หลัง) ถึงขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เรียกว่า “เข้าปัจฉิมพรรษา” คือ พรรษา หลังได้ ซึ่งเป็นระยะเวลา ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 9 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 แต่พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไปก็ นิยมการเข้าปุริมพรรษาเท่านั้น (วันเข้าพรรษา, 2563)

ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ สันนิษฐานว่าการเข้าพรรษาเริ่มมีมาแต่สมัยแรกที่รับพระพุทธศาสนาเถรวาทเข้ามาในดินแดนประเทศไทย และปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าชาวไทยได้ถือปฏิบัติในการบำเพ็ญกุศลในเทศกาลเข้าพรรษา ในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ดังปรากฏความใน ศิลจารึกหลักที่ 1 ว่า “คนในเมืองสุโขทัยนี้ มักทวน มักทรงศีล มั่นโอยทาน พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยปั่วท่วยนาง ลูกเจ้าลูกขุน ทั้งสิ้นทั้งหลายทั้งผู้ชายผู้หญิง ฟุ้งทวยมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน” เมื่อโอกาสพรรษากرانกฐินเดือนหนึ่งจึงแล้ว เมื่อกรานกฐิน มีพนมเบี๋ย มีพนมหมาก มีพนมดอกไม้ มีหมอนนั่งหมอนนอน บริวารกฐิน โอยทานแลปีแล้ญิบล้าน ไปสูตญัตกฐินถึงอโรญิกพูน เมื่อจักเข้ามาเวียง เรียงกันแต่อโรญิกพูนท่าหัวลาน ดมบังคมกลองด้วยเสียงพาทย์เสียงพิณ เสียงเลื่อนเสียงขับ ใครจักมักเล่น เล่น ใครจักมักหัว หัว ใครจักมักเลื่อนเลื่อน เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากปตูหลวง เที้ยรย่อมคนเสียดกัน เข้ามาดูท่านเผาเทียนท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีตั้งจักแตก (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527: 25)

เทศกาลเข้าพรรษาถือได้ว่าเป็นสิ่งดีงามของชาวพุทธที่สืบทอดมาเป็นเวลายาวนาน และยังคงดำรงอยู่ถึงปัจจุบัน โดยมีจุดแรกเริ่มจากราชสำนักจนพัฒนามาสู่พิธีกรรมของพุทธศาสนิกชนทั่วไป มีกิจกรรมหลากหลายในเชิงส่งเสริมและทำนุบำรุงพุทธศาสนา เพื่อร่วมกันรักษาและสืบทอดให้ยั่งยืนต่อไป และยังเป็นประเพณีที่ส่งเสริมให้ชาวพุทธได้

สั่งสมความดี โดยการให้ทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา หรือที่เรียกกันว่า “บุญกิริยาวัตร” ซึ่งเป็นหลักของการทำความดี ด้วยการแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ ซึ่งนำความสุขมาให้ทั้งผู้ให้และผู้รับอย่างมีเมตตากรุณา ไม่เบียดเบียนไม่รังแก ไม่เอารัดเอาเปรียบ ไม่แย่งชิง มีสติในการครองตน รู้จักใช้ปัญญาในการคิดพิจารณาใคร่ครวญ อันเป็นเครื่องเกื้อหนุนสังคม และยึดเหนี่ยวให้สังคมมีเอกภาพ บุคคลที่จะมีชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้นั้น ต้องรู้จักนำหลักบุญกิริยาวัตร มาใช้ในวิถีชีวิต อันมีการให้ทาน การรักษาศีลและการเจริญภาวนา ซึ่งปรากฏในปญฺญกิริยาวัตรสูตร (พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 25 : 415)

ดาราร่าง หรือที่ชาวไทใหญ่เรียก “ปะหล่อง” เป็นชนเผ่าที่มีที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บนดอยสูง ซึ่งกระจัดกระจายอยู่บริเวณรัฐฉาน รัฐกะฉิ่น สหภาพพม่า และมณฑลยูนนาน ประเทศจีน แต่ด้วยภัยสงคราม อีกทั้งการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศพม่า ช่วง พ.ศ. 2511-2527 ชาวดาราร่างจำนวนมากจึงต้องข้ามน้ำสาละวิน ลัดเลาะจากเชียงตุง เมืองปั่น ในเขตเชียงตุง มายังฝั่งประเทศไทย มาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้อาศัยบริเวณบ้านนอแล บ้านห้วยเลียม บ้านห้วยจะนู ซึ่งเป็นหมู่บ้านใกล้กับพื้นที่รับผิดชอบของสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อำเภอฝาง และส่วนหนึ่งจัดให้อยู่ บ้านปางแดง บ้านแม่จร บ้านห้วยโป่ง อำเภอเชียงดาว บ้านห้วยหวาย บ้านห้วยทรายขาว อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ และบ้านสันตน์ปุย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ในส่วนของเรือนที่อยู่อาศัย ชาวดาราร่างมีภาษาพูดเป็นของตนเอง คือ ภาษาดาราร่าง จัดอยู่ในกลุ่มภาษาปะหล่อง-วะ แต่โดยทั่วไปแล้วชาวดาราร่างสามารถพูดภาษาไทยใหญ่ได้ เนื่องจากถิ่นฐานเดิมอยู่ใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มไทใหญ่ ชาวดาราร่างมีชีวิตที่ค่อนข้างสงบและเรียบง่าย ด้วยเพราะศรัทธาในพระพุทธศาสนาควบคู่ไปกับความเชื่อเรื่องผี อันเป็นความเชื่อดั้งเดิมของบรรพบุรุษ (ฐาปนีย์ เครือระยา, 2563) ดังนั้น ดาราร่าง จึงมีวัฒนธรรมประเพณีอันเกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนา และผสมผสานกับความเชื่อดั้งเดิม จนเกิดกลายเป็นประเพณีอันเป็นอัตลักษณ์ของชาวดาราร่าง ซึ่งในช่วงระยะเวลา 3 เดือนนี้ ทุกวันพระใหญ่ ก็จะมีกิจกรรมเฉลิมฉลองกันอย่างครึกครื้นสนุกสนาน อีกทั้งยังเป็นการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้าถึงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ การให้ทาน รักษาศีล ฟังเทศน์ ภาวนา เรียกว่า “บลอย ฆา เนอ วา” ซึ่งการจัด “บลอย ฆา เนอ วา” แต่ละครั้งนั้นใช้ระยะเวลาประมาณ 3 วันด้วยกัน คือวันเตรียมงาน วันขึ้นวัดและวันถวายทาน แต่ในปัจจุบันเนื่องจากการตั้งชุมชนเป็นหลักแหล่งที่แน่นอนและอยู่ใกล้ชุมชน

เมือง ดังนั้น คนวันหนุ่มสาวก็ได้มีโอกาสเข้าเรียนหนังสือและทำงานรับจ้างทั่วไป และได้รับสัญชาติไทยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างที่เกี่ยวกับเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา”

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นชนเผ่าตาราออง ชุมชนบ้านห้วยจะนู และกำลังศึกษาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา จึงเห็นความสำคัญของหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา ที่เกี่ยวกับหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 อันได้แก่ ทานมัย สิลมัย ภาวนามัย ได้เห็นความสำคัญของเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ในเทศกาลเข้าพรรษาของชนเผ่าตาราออง ว่าเป็นเทศกาลที่มีความโดดเด่นแสดงถึงอัตลักษณ์ของชาติตาราออง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ให้คงอยู่สืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาบุญกิริยาวัตถุในพุทธปรัชญาเถรวาท
- 2) เพื่อศึกษาเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ของชาติพันธุ์ตาราออง บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
- 3.) เพื่อศึกษาแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ของชาติพันธุ์ตาราออง บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้รูปแบบเชิงเอกสารและการวิจัยภาคสนาม ซึ่งเป็นวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดของเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” โดยมุ่งศึกษาบุญกิริยาวัตถุในเทศกาลเข้าพรรษาของชาติพันธุ์ตาราออง บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากชุมชนบ้านห้วยจะนู ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1) แนวทางการศึกษาวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การศึกษาบุญกิริยาวัตถุ 3 ในเทศกาลเข้าพรรษาของชาติพันธุ์ตาราออง บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนการศึกษาวิจัย ดังนี้

- (1) การศึกษาเอกสาร (Document Research) เป็นการศึกษาจากการ

รวบรวมแนวคิดทฤษฎี รายงานจากเอกสารต่างๆ ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันของชุมชนของชาติพันธุ์ดารอาาง บ้านห้วยจระนุ ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักบุญกิริยาวัตถุ 3

(2) การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบเจาะจง ผู้วิจัยในการศึกษาโดยการกำหนดแนวทางการสัมภาษณ์ ดังนี้ (1) สัมภาษณ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุญกิริยาวัตถุ 3 ของชาติพันธุ์ดารอาาง บ้านห้วยจระนุ ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (2) สัมภาษณ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุญกิริยาวัตถุ 3 ที่เกี่ยวข้องกับเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” (3) สัมภาษณ์แนวทางการอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ตามหลักบุญกิริยาวัตถุ 3

จากหัวข้อดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจะอธิบายขั้นตอนการทำวิจัย ดังนี้ โดยการเตรียมเข้าสู่สนามวิจัยเพื่อค้นหาข้อมูลด้วยการเตรียมความพร้อมทางด้านองค์ความรู้ของผู้วิจัย มีการเตรียมเครื่องมือในการทำวิจัยเชิงคุณภาพด้วยแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับภาคสนาม เช่น เทปบันทึกเสียงหรือ เครื่องอัดเสียง กล้องถ่ายรูป คอมพิวเตอร์ ไม้บรรทัดข้อมูล เป็นต้น โดยก่อนลงสนามจริงเพื่อนัดหมายขอสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สำรวจพื้นที่เพื่อดูบริบทของพื้นที่ในการทำวิจัย โดยลงไปพื้นที่เพื่อไปศึกษา

2) ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย พระสงฆ์จำนวน 2 รูป มัคทายกจำนวน 1 คน ผู้นำชุมชนจำนวน 1 คน ดาบุงเมิง (ผู้ประกอบพิธีกรรมความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าเมืองและวิญญาณ) จำนวน 1 คน กรรมการและไวยาวัจกรวัดจำนวน 5 คน ผู้อาวุโสในชุมชนจำนวน 3 คน ชาวบ้านจำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 16 คน โดยการเลือกเฉพาะเจาะจง

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ เชิงลึก (individual In-depth interview) โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัยและการนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

(1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสัมภาษณ์

(2) ร่างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถตอบ

วัตถุประสงค์ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน คือ

(1) พระครูสมุทรโชติ จิระธมฺโม, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสนา และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โผน นามณี อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสนา และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง อาจารย์ประจำหลักสูตร มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องและความครอบคลุมเนื้อหา ความกะทัดรัดชัดเจน ของคำสัมภาษณ์กับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาตัดสิน ดังนี้

(1) ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่า คำสัมภาษณ์ วัตถุประสงค์ตามเนื้อหา

(2) ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 แสดงว่า ข้อคำสัมภาษณ์นั้นวัดไม่ ตรงตามเนื้อหา

(3) ถ้าคำสัมภาษณ์นั้นวัดไม่ตรงตามเนื้อหา ได้ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ แล้วนำมาแก้ไขให้คำสัมภาษณ์นั้นๆ มีความสอดคล้องตามเนื้อหา

นำร่างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะไป แก้ไขให้ถูกต้องตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ แล้วเสนอต่อที่ปรึกษาในการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั่วไปของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมถึงรายละเอียดของเนื้อหา เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วใช้เก็บข้อมูลจริงกับชาวบ้านในชุมชนที่ร่วมงาน “บลอย ฆา เนอ วา” โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลโดยจากกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ของชุมชนบ้านห้วยจะนะ ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ คือ เจ้าอาวาส ผู้ใหญ่บ้าน มัคคนายก หมอเมือง ไวยาวัจกร กรรมการวัด ผู้อาวุโส และชาวบ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติไว้ ดังนี้

(1.1) มีหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแนบเอกสารที่เป็น เครื่องมือสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างไปยังผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เตรียมตัว

และกำหนดเวลาในการให้สัมภาษณ์

(1.2) ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ทำการถอดเทปบันทึกเสียง แล้วนำมาวิเคราะห์ ประมวลผล ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในกรณีที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยได้เก็บเพิ่มเติมในภายหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเป้าหมาย

(2) การเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎี เป็นการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย รายงานการวิจัย หนังสือวิชาการ บทความวิชาการ ระเบียบ สิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งการค้นคว้าจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในแง่ต่างๆ ตามความเป็นจริงซึ่งเป็นการวิเคราะห์ออกมาในรูปเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1) บุญกิริยาวัตถุในพุทธปรัชญาเถรวาท

บุญกิริยาวัตถุ 3 คือ บุญที่เกิดจากการกระทำอันเกี่ยวเนื่องด้วย ทานมัย ศีลมัย และภาวนามัย ซึ่งทานมัย คือการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปัน การเสียสละ ทั้งที่เป็นทรัพย์สินเงินทองข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ และ ที่เป็นการเสียสละร่างกายตนเองเพื่อช่วยเหลือสังคมส่วนรวม ส่วนศีลมัย คือการ สำรวม รักษาทั้งทางกาย ทางวาจา และความคิด ให้ไม่เบียดเบียน สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น ส่วนภาวนามัย คือการฝึกฝน พัฒนาจิตใจให้สงบ ปราศจากซึ่งกิเลสตัณหา อันมี ความโลภ ความโกรธ ความหลง ทำให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ฉับพลันได้ดี มีสติรอบรู้ในการกระทำสิ่งต่างๆ จนก่อเกิดเป็นปัญญาอันบริสุทธิ์ในที่สุด

2) เทศกาล “บलय โฆ นอ วา” ของชาติพันธุ์ดารอาอง

เทศกาล “บलय โฆ นอ วา” คือ เทศกาลเข้าพรรษาของชาติพันธุ์ดารอาอง ที่ชาติพันธุ์ดารอาอง ได้นำเอาเทศกาลเข้าพรรษาทางพระพุทธศาสนาแบบเถรวาท มาผสมผสานเข้ากับวิถีชีวิต จารีต ความเชื่อดั้งเดิมของชาติพันธุ์ดารอาอง หล่อหลอมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จนก่อเกิดเป็น เทศกาลเข้าพรรษาแบบของชาติพันธุ์ดารอาองที่มีความเป็นอัต

ลักษณะอันโดดเด่น และสวยงามทางประเพณีที่เรียกว่า “บลอย ฆา เนอ วา”

3) แนวทางในการอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา”

การใช้บุญกิริยาวัตถุ 3 ในการช่วยอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” จำเป็นต้องใช้ชาวदारอาจเข้าใจถึงหลักของบุญกิริยาวัตถุทั้ง 3 มี ทาน ศีล และภาวนา ให้เข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อจะทำให้ชาวदारอาจตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาบุญกิริยาวัตถุ 3 ในช่วงเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เมื่อชาวदारอาจเข้าใจถึงหลักของบุญกิริยาวัตถุ 3 อย่างแท้จริงแล้วชาวदारอาจย่อมรักและห่วงแหนซึ่งเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เนื่องด้วยเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เป็นเทศกาลที่ส่งเสริมให้ชาวदारอาจทุกช่วงวัยเข้าถึงหลักของบุญกิริยาวัตถุ 3 ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถในการจะรักษาและปฏิบัติยังบุญกิริยาวัตถุ 3 อีกทั้งการใช้หลักของบุญกิริยาวัตถุ 3 ในการช่วยอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” นั้น จะขาด บุญใดบุญหนึ่งไม่ได้ ต้องทำให้ครบทั้ง 3 บุญ คือ ทาน ศีล และภาวนา เพราะทั้ง 3 ล้วนเป็นบุญที่ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของชาวदारอาจในช่วงเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” อีกทั้ง บุญกิริยาวัตถุ 3 ยังเป็นแก่นแท้ของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ดังนั้นหากให้ชาวदारอาจเข้าใจถึงหลักและเห็นคุณค่าของบุญกิริยาวัตถุ 3 เมื่อนั้นจึงสามารถจะรักษาเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ให้คงอยู่สืบไปและเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” จะชื่อได้ว่า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาวदारอาจ อย่างแท้จริง

อภิปรายผล

1) จากผลการวิจัยพบว่า ชาวตีพันธุ์दारอาจ บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพระสงฆ์จำนวน 2 รูป มีคนายกจำนวน 1 คน ผู้นำชุมชนจำนวน 1 คน ดาบุงเม็ง (ผู้ประกอบการความเชื่อเกี่ยวกับเจ้าเมืองและวิญญาณ) จำนวน 1 คน กรรมการและไวยาวัจกรวัดจำนวน 5 คน ผู้อาวุโสในชุมชนจำนวน 3 คน ชาวบ้านจำนวน 3 คน ส่วนมากมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องบุญกิริยาวัตถุเป็นอย่างดี เนื่องจากในชุมชนมีเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เป็นเทศกาลที่ส่งเสริมเรื่องของการให้ทานเป็นอย่างดี ทำให้ทาน รักษาศีล และการเจริญสมาธิภาวนา ตลอดระยะเวลา 3 เดือน และมีการสืบทอดกันจนเกิดเป็นประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม

สรุปได้ว่า ชาวตีพันธุ์दारอาจในชุมชนบ้านห้วยจะนู ส่วนมากได้นำหลักของบุญกิริยาวัตถุในพุทธศาสนาเถรวาท มีการให้ทาน การรักษาศีล และการภาวนามาเป็น

ในการดำเนินชีวิตและผสมผสานเข้ากับประเพณีวัฒนธรรมของตนเอง เห็นได้ชัดเจนจาก เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ซึ่งเป็นเทศกาลที่มีการให้ทาน เช่น การถวายผ้าไตรจีวร ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสามเณร ถวายตุ่ง คัมภีร์ เป็นต้น การรักษาศีล โดยผู้สูงอายุนิยมรักษาศีล 8 ชาวบ้านทั่วไปและเยาวชน จะรักษาศีล 5 และการภาวนา โดยชาติพันธุ์ดารารอจะชักชวนกันเจริญสมาธิภาวนาตลอดทุกวันพระในช่วงเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ พระครูโพธิชยธรรม (บุปผาสังข์) เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการให้ทานสมัยพุทธกาลกับการให้ทานของชาวตำบลนาเลิง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด” พบว่า หมายถึง การให้ การบริจาคสิ่งของภายนอกคือปัจจัย 4 ตลอดถึงการให้ชีวิตเป็นทาน โดยสรุปมี 2 ประเภทคือ อามิสทาน และธรรมทาน วัตถุประสงค์ 10 ประการ จัดเป็นอามิสทาน ส่วนธรรมทานคือการสั่งสอนธรรมตลอดจนแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ วัตถุประสงค์ของที่ชาวพุทธตำบลนาเลิงได้ถวายทานที่เป็นอาหารบิณฑบาต เช่น ข้าว ผลไม้ ผัก ปลา เนื้อ เป็นต้น เครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ไตรจีวร ที่อยู่อาศัย เช่น กุฏิ ที่นอน เตียง เป็นต้น ยารักษาโรค ได้แก่ ยาแผนปัจจุบัน รวมทั้งน้ำผึ้ง น้ำอ้อย เป็นต้น

อีกทั้งชาวดารารอายังนำหลักของบุญกิริยาวัตถุมาเข้ากับจารีตประเพณีดั้งเดิม และผสมผสานเข้ากับประเพณีทางพระพุทธศาสนาได้อย่างกลมกลืนและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่เห็นได้ชัดเจน เช่น เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา”ที่มีการรวบรวมความเชื่อดั้งเดิมผสมผสานเข้ากับหลักธรรมมี บุญกิริยาวัตถุ ในทางพระพุทธศาสนาหล่อหลอมเป็นอันเดียวกันจนเป็นจารีตประเพณี และเป็นโครงสร้างทางความคิด และเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของชาติพันธุ์ดารารอ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พระมหาจิตนเรศ วุฑฒิมโฆ และคณะ เรื่อง “การศึกษาประเพณีเข้าพรรษาในสังคมไทยภาคอีสาน” ที่พบว่า ประเพณีแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานีเอง ก็เป็นธรรมเนียมที่ยึดถือปฏิบัติเรื่อยมาจนปัจจุบัน แม้ว่าจะมีบางอย่างที่ต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสังคมปัจจุบันก็ตาม และหากเราจะกล่าวว่ายึดถือสองคองสีบสีนั้น เป็นโครงสร้างทางความคิด ความเชื่อตลอดจนแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของชนชาวอีสานก็คงจะไม่เป็นการกล่าวเกินจริง

2) จากผลการวิจัยพบว่า ชาติพันธุ์ดารารอ บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เป็นเทศกาลหนึ่งที่เป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชาติพันธุ์ดารารอ เป็นเทศกาลเกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน โดยที่ผสมผสานระหว่างจารีตความเชื่อดั้งเดิมของชาติพันธุ์ดารารอ ซึ่งเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ของชาวดารารอชุมชนบ้าน ห้วยจะนู ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง

จากอดีตบ้างบางส่วนทั้งด้านพิธีกรรม การให้ทาน ศาสนาพิธี เป็นต้น ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการกลืนกลายทางวัฒนธรรมของไทยใหญ่ ล้านนา และไทย แต่ทว่าเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ยังคงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวดาราอางไว้ได้ อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีจิตใจที่ดีงามอยู่เสมอ โดยเฉพาะเรื่องของบุญกิริยาวัตถุ 3 อันประกอบด้วย ทานมัย คือการให้ ศีลมัย คือการรักษากาย วาจา และจิตใจให้ดีงาม และภาวนามัย คือการฝึกฝนอบรมจิตใจให้มั่นคงไม่หวั่นไหวต่อกิเลสตัณหาไว้เช่นเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรยุทธ์พัฒน์ ต้นสุขเกษม เรื่อง “การสื่อสารการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี” พบว่าเทศกาลเข้าพรรษานั้นมีการเปลี่ยนแปลง และผสมผสานไปตามความเชื่อจารีตประเพณีแต่ละท้องถิ่น ทำให้เทศกาลเข้าพรรษามีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ แต่ทว่าก็ยังคงหัวใจหลักสำคัญของเทศกาลเข้าพรรษาเช่นเดียวกันทุกพื้นที่ นั่นคือ การส่งเสริมให้ชาวบ้านเข้าวัด ฟังเทศน์ และเข้าถึงหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 มี ทานมัย คือการให้ทาน ศีลมัย คือการรักษา กาย วาจา จิตใจให้เรียบร้อย และภาวนามัย คือการฝึกฝนจิตใจให้มีสติรู้ตลอดเวลา ไม่ให้จิตใจเข้าสู่ทางอกุศลกรรม

สรุปได้ว่าเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เป็นเทศกาลที่ส่งเสริมให้ชาติพันธุ์ดารอาอางเคร่งครัดในการปฏิบัติตนให้เป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีต่อพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการยึดหลักบุญกิริยาวัตถุ 3 มี การให้ทาน การรักษาศีล และการภาวนา อันเป็นรากฐานของการสร้างชีวิตที่งอกงามในพุทธศาสนาซึ่งตรงกับงานวิจัยของ พระครูปลัดกิตติวิวัฒน์ (เมธวัจ สีสถุสโธ) ได้วิจัยเรื่อง “การปฏิบัติบุญกิริยาวัตถุของพุทธศาสนิกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีพุทธศาสนิกชนวัดบางนาคนอก” พบว่า บุญกิริยาวัตถุ เป็นหลักสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของชีวิตให้เจริญงอกงาม เป็นผู้ไม่ประมาททั้งโลกนี้และโลกหน้าเป็นเสขियบุญ ประกอบด้วย 3 ประการ คือ 1) ทานมัยคือ บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน 2) ศีลมัย คือ บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีลและ 3) ภาวนามัย คือ บุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนามีคุณลักษณะและอานิสงส์แตกต่างกันไปตามแต่ระดับชั้น เช่น ศีลย่อมได้อานิสงส์มากกว่าการให้ทานส่วนภาวนาย่อมได้อานิสงส์ยิ่งกว่าการรักษาศีล

3) จากผลการวิจัยพบว่าการอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ของชาติพันธุ์ดารอาอางนั้นจำเป็นต้องปลูกฝังเรื่องบุญกิริยาวัตถุ 3 ประกอบด้วย ทานมัย ศีลมัย และภาวนา ให้ยังคงอยู่คู่กับเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ที่มีการผสมผสานเข้ากับความเชื่อดั้งเดิมโดยกลายเป็นกิจกรรมต่างๆในช่วงวันพระที่สืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เช่น การทำ “กันธอน” ต้นกัลปพฤกษ์ การถวาย “โบรมตาง” การถวาย “โสมอูว” เป็นต้น ซึ่งล้วน

เป็นจารีตประเพณีที่ตึงตังและส่งเสริมให้ชาวคาราวงเข้าถึงหลักธรรมของบุญกิริยาวัตถุ เป็นอย่างดี อีกประการหนึ่งหากได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐไทย ในเรื่องของเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” จะสามารถอนุรักษ์ได้อีกทางหนึ่งด้วย ด้วยเหตุนี้ชาวคาราวงได้นำ เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ให้เป็นที่รู้จักของประชาชนกลุ่มอื่นๆ ในสังคม เพื่อแสดง ความเป็นพุทธศาสนิกชนเช่นเดียวกับชาติพันธุ์อื่นในสังคมไทย เพื่อให้สามารถดำรงซึ่งวิถี ชีวิตและการยอมรับจากสังคมไทย ตรงกับงานวิจัยของวาสนา ละอองปลิว เรื่อง “ความ เป็นชายขอบและการสร้างพื้นที่ทางสังคมของคนพลัดถิ่น : กรณีศึกษาชาวดาระอั้งในอำเภอ เชียงดาว” พบว่า ชาวคาราวงมีการสร้างพื้นที่ทางสังคมของตนเองโดยใช้วิธีการต่างๆ ซึ่ง มีการนำเสนอตัวตนของชาวคาราวง ในฐานะเป็นชาวพุทธ เพื่อเทียบเคียงความเป็นไทย และลดการถูกคัดค้านหรือความไม่ยอมรับจากความแตกต่างของวิถีชีวิต และความเชื่อทาง ศาสนากับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ที่มีอำนาจในพื้นที่นั้นๆ ชาวคาราวงได้นำความเป็นพุทธ ของตนเองขึ้น เพื่อต่อรองกับสถานการณ์ที่ตนเองกำลังเผชิญ ในฐานะเป็นสัญลักษณ์ที่บ่ง บอกความเป็นไทย แสดงถึงความเหมือนกันของตนเองกับกลุ่มอำนาจอื่นในพื้นที่ เพื่อยืนยัน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

สรุปได้ว่า หากสามารถคงไว้ซึ่งจารีตประเพณีเดิม กิจกรรมต่างๆ ที่มีในเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” และสืบทอดจากรุ่นเก่ามาสู่รุ่นใหม่ได้ อีกประการหนึ่งหากสามารถยก เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ให้เป็นที่ยอมรับจากสังคมไทยและได้รับการสนับสนุนจาก สังคมและภาครัฐในฐานะเป็นเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาก็จะสามารถอนุรักษ์ เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ให้คงอยู่คู่กับชาติพันธุ์คาราวงได้อย่างแท้จริง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “บลอย ฆา เนอ วา” การศึกษาบุญกิริยาวัตถุ 3 ในเทศกาล เข้าพรรษาของชาติพันธุ์คาราวง บ้านห้วยจะนู ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้พบความรู้ใหม่ กล่าวคือ

- 1) บุญกิริยาวัตถุเป็นหลักธรรมที่สามารถสอดแทรกเข้ากับจารีตประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่นต่างๆได้อย่างลงตัว อีกทั้งยังเป็นหลักธรรมที่สามารถช่วยส่งเสริมให้การ ดำเนินชีวิตของชุมชนเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องตามหลักการดำเนินชีวิตทางพระพุทธศาสนา
- 2) ชาติพันธุ์คาราวงมีแนวทางในการดำรงตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่เคร่งครัด โดยเฉพาะการยึดถือหลักของบุญกิริยาวัตถุ 3 มีการให้ทาน รักษาศีล และภาวนา โดยอาศัย

เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เข้าถึงหลักของบุญกิริยาวัตร 3

3) หัวใจหลักสำคัญของเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” คือการส่งเสริมให้ชาติพันธุ์ดาราร่างเข้าถึงหลักของบุญกิริยาวัตร 3 ที่ผ่านกิจกรรมต่างๆในช่วงเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา”

4) การอนุรักษ์เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ต้องส่งเสริมให้ชาติพันธุ์ดาราร่างเข้าใจถึงหัวใจหลักของเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” อย่างถ่องแท้ อีกทั้งต้องรักษากิจกรรมให้คงอยู่พร้อมกับการบูรณาการกิจกรรมในช่วงเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ให้มีความทันสมัย เพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่สามารถเข้าถึงและไม่รู้สึกลัวเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” เป็นเรื่องไกลตัว อีกทั้งการเผยแพร่ผ่านทางออนไลน์ให้สังคมรู้จักมากขึ้น

สรุป

เทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” หรือเทศกาลเข้าพรรษาของชาติพันธุ์ดาราร่าง เป็นเทศกาลที่ทรงคุณค่าและเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชาติพันธุ์ดาราร่าง สามารถบอกถึงศิลปะ การแสดง ภาษา อาหาร ภูมิปัญญา การแต่งกาย ความเชื่อเรื่องผีวิญญาณ และวิถีชีวิตโดยผสมผสานเข้ากับเทศกาลเข้าพรรษาทางพระพุทธศาสนาได้อย่างกลมกลืน อีกทั้งเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” ยังส่งเสริมให้ชาติพันธุ์ดาราร่างเข้าถึงหลักการทำบุญตามแบบของพระพุทธศาสนา คือการส่งเสริมให้มีบุญกิริยาวัตร 3 อันประกอบด้วย ทาน ศีล ภาวนา ให้คงอยู่คู่กับชาติพันธุ์ดาราร่างสืบไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นความเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และแสดงถึงความศรัทธาเลื่อมใสอย่างแรงกล้าของชาติพันธุ์ดาราร่างที่มีในพระพุทธศาสนา ดังนั้นเทศกาล “บลอย ฆา เนอ วา” จึงกล่าวได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติพันธุ์ดาราร่าง

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(2527). ศิลจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช. กรุงเทพมหานคร

: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระครูปลัดกิตติวัฒน์ (เมธวัจ สีสกุลิโต). (2560). การปฏิบัติบุญกิริยาวัตรของพุทธศาสนิกชน :

ศึกษาเฉพาะ กรณี พุทธศาสนิกชนวัดบางนาออก. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ**

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขา พระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

- พระครูโพธิชยธรรม (บุปผาสังข์). (2555). การศึกษาเปรียบเทียบการให้ทานสมัยพุทธกาลกับการให้ทานของชาวตำบลนาเลิง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาจิตินเรศ วุฑฒิชโม และคณะ. (2553). การศึกษาประเพณีเข้าพรรษาในสังคมไทยภาคอีสาน. **รายงานการวิจัย**. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วาสนา ละอองปลิว. (2546). ความเป็นชายขอบและการสร้างพื้นที่ทางสังคมของคนพลัดถิ่น: กรณีศึกษาชาวดาระอั้งในอำเภอเชียงดาว. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สร้อยพัฒน์ ต้นสุขเกษม. (2547). การสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมงานประเพณีแห่เทียนพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐาปนีย์ เครือระยา. **ดาราอั้ง**. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2563, จาก <https://art-culture.cmu.ac.th/Lanna/articleDetail/1252>, 2563.
- วันเข้าพรรษา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา**. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2563. จาก <http://www.dra.go.th/th/วันเข้าพรรษา.html>